

Málningur sum ímyndar umstæðurnar, tá ið Ernestina fórst

Erik Lassen (1907-1986) saman við konuni Jóhannu Sofíu (1907-1994)

Ziska og konan Johanna

fáa frívakt. Tað vóru allir eisini við uppá, men tann frívaktin bleiv nokk ikki soleiðis, sum vit roknaðu við

»Ernestine« fer á land

Klokkan tíggju var vist meiningin, at tað skuldi vendast og siglast út frá landi. Vit skaffaðu. So var sloppið sær í koyggjuna. Klokkan

knappt tíggju var tað, at róp kom í, at vit fara á land. “Brim forút í lu.” Skiparin hevði verið á dekkinum alla vaktina og hevði verið í oljuklæðum. Men hann var farin úr oljuklæðunum og sat niðri í kahúttuni og drakk kaffi. Hann hevði tá hann givið ordrar til at venda skipinum. Motorurin gekk ikki, og tá var tað at hetta rópið kom í. Tá var skjótt, at

hvør maður var á dekkinum. Summir í klæðum og summir í minni klæðum, men eg lat meg í, áðrenn eg fór upp. Eg lá eisini og svav í kahúttini. Eg lat meg í klæðini men ikki í oljuklæði.

Skiparin leyp upp beinanvegin og tók róðrið upp. Fokkan bleiv heysað fyri at fáa hana at fella, við tað at brimið fór út í lu. Tað var tað, sum uppá ein máta reddaði situatiónina, soleiðis at tað bleiv so frætt, sum hon yvirhøvur bleiv. Skipið kom at venda so beint út og inn, so at aldan kom beint í reyvina. Hevði tað í staðin fyri verið uppá hin mátan, at síðan kom fyri, so kundi tað verið meira kritiskt, tað vildi eg hildið.

Har sum skipið kom á land, har vísti seg at vera ógvuliga stórt grót inni í fjøruni, og tað sást tá eisini, at brimið stóð beint upp í bergið. Har vísti seg at vera lítið at gera, men rímligt bleiv okkurt gjørt.

Einaferð kom onkur ordri um, at vit skuldu seta bátin út. Báturin bleiv drigin fram á bógvin, og fólkið var alt har frammi tá. Tá breyt nokk ikki so forferdilig har frammi. Men eg veit ikki, at tá báturin var komin fram á bógvin, tá bleiv eitt sovorðið óløggi, at allir sleptu. Báturin fór sín veg einsamallur, sum eisini kanska betri var. So har stóð man so riptur fyri øllum.

Fólkið var hálvnakið. So funnu vit uppá at taka eina madrassu upp úr onkrari koyggju, sum var turr í lugarinum og lögdu hana á dekkið. Har frammi stóð eitt oljufat. Tað bleiv sligið hol í hetta oljufatið, eldur bleiv settur á madrassuna, so man fekk eitt sindur av varma eina løtu.

Allir bíðaðu eftir somu lagnu...

Vit tóku eisini mat upp. Tvey krov komu uppá dekkið, men eg hugsi, at eingin maður nam nakran bita, so tey fóru eisini sín veg. Men tað hevði verið ein góð hjálp fyri nógvar at havt ein kjøtbita í lummanum. Sum náttin leið kom skipið at liggja meira og meira undir sjónum. Tað bleiv alt meira óhyggiligt, og tá mann so byrjaði at merkja, at fólk fóru burturav, so tað bleiv ógvuliga óhyggiligt.

Tað vóru faðir og sonur úr Tjørnuvík við (Jógvan Elias og Jógvan Hendrik Heinesen). Hesin sonur hansara fór so fyrst. Tað hoyrdist ógvuliga nóg til hann, og hann rópti eftir pápa sínum. Pápi hansara líkasum svaraði aftur, at “pápi kemur skjótt eisini.” Tað kom hann eisini!

Men rímligt, tað var tað, sum allir stóðu og bíðaðu eftir. Men

hetta gekk sína gongd. Summir byrjaðu at flýggja fram á sprytið og onkur fór uppí rigningin. Ja, ein maður úr Svínoy, Tummas, og eg stóðu har við spælikoppin og hildu okkum. Vit royndu at halda okkum hvørja ferð, óløgini komu. Einaferð misti hann, og tað hoyrdist nóg til hann, men hann fekk ongantíð fótafestið aftur. Hann bleiv so burtur, og so bleiv tøgn.

Tá skifti eg pláss og fór fram um pallstúttuna og helt meg har eina tíð. Har vóru fleiri. Bæði Karl (Joensen) og kokkurin (Óla Jákup Hansen) blivu vekk, meðan eg stóð har. Tá lá skipið so nóg undir. Tað bleiv so nóg brim, so eg passaði mær lögir at sleppa aftur upp í rigningin.

Tá vóru nakrir komnir í rigningin, og tað komu nakrir afturat. Har ímillum var Kristoffur (Olsen) úr Árnafirði, skóleysur á øðrum beini við hosuni í munninum. Eg fekk latið hann í hana. Vit stóðu summir í langum stivlum og høvdu staðið nokkso leingi. Tá sigi eg, at eg føldi ikki beinini uppi á mær. Tá sigur ein:“Latið tykkum úr stivlunum!”. Eg og onkur annar gjørdi so, og tað var nokkso skjótt, at tað kom lív í beinini. Har blivu vit nakrir standandi frammi á sprytinum.

Tað var ein long nátt. Man hoyrði okkurt neyðarróp av og til, og so var kvirt.

Tá tað fór at lýsa, var tað eisini eitt neyðarróp. Tað var bestimaðurin (Jóan Magnus Høgnesen), sum misti fótafestið í einum óløggi. Hann hekk har á hondunum og rópti um hjálp. Men tað var eingin, sum kundi hjálpa. Tað vóru so fáir eftir frammi á sprytinum, og vit allir bíðaðu eftir somu lagnu.

Boð til Ziska

Tá hevði skipið staðið síðani klokkan tíggju um kvøldið, og tað var nóg brotnað burtur undan tí. Tann fremra masturin var farin at skinkla illa, so har var einki gott at standa á. Eftir har frammi á sprytinum vóru bara fyra mans: Eli (Elttø), Ziska (Jacobsen,) Pól (Joensen) og Tummas (Thomassen úr Miðvági.) Í rigninginum vóru so hinir.

So sigur skiparin, eftir at tað var blivið ljóst: “Er tað nakar, ið setir seg færan fyri at fara fram á sprytið at vita, um Ziska kann svimja í land?” Tað gekk ein góð løta, eingin segði nakað. Tá vísti tað seg, at eg fekk bæði kreftir og mót. Eg fór eg niðurum allar, sum vóru í rigninginum, og stóð har og passaði mær lögir.

Eg fór niður og skundaði mær eftir dekkinum. So kom næsta

óløggi, og eg fekk í stakið. Komin fram á sprytið til teir, sum har vóru, kom eg fyrst til Eli. Eg sigi: “Vit mugu prøva uppá at gera okkurt,” so vendu vit okkum ímóti Ziska. Hann var eisini við uppá tað. Eingin av okkum hevði redningsbelti á okkum uttan Pól (motorpassarin). Vit skuldu so royna at fáa fatur á einum togenda til Ziska. Men hann segði, at hann skuldi vera leysur. So kom tann spennandi løtan fyri okkum allar, sum vóru eftir á lívi.

Ziska loraði seg niður eftir einum enda, so var hann leysur. Hann svam inneftir, og hann bleiv burtur í brotunum. Tá vit sóu hann aftur, sá tað út sum hann ikki hevði tað skil, sum hann skuldi. Ein myrk løta. Tá kundi mann siggja, at tað var ein onnur makt uppií verkinum – uppií í tí heila. Aftur kom eitt óløggi, sum tók hann so langt niðan, at hann lá eftir í fjøruni. Hann fór eitt sindur niðanfrá, so at næsta óløggi ikki fekk fatur í hann. Hann fór til gongu niðan undir klettin og inn í eina gjógv, og vit mistu hann burtur. Hann kom tó til sjóndar aftur. Tá vaktiskt aftur ein vón. Vit fóru at fáa fatur á ein enda, sum kundi rækka í land. Tað fingi vit eisini.

Undrið: Menninir verða bjargaðir

Eg segði við Eli: “Vit mugu fáa okkurt at binda uppi endan”. “Ja”, sigur hann “vit loysa redningsbeltið av Póli”, og so bleiv gjørt. Síðan loraðu vit hetta út, og Ziska fekk fatur á redningsbeltinum. (Tað er eisini ein partur av søguni, at hetta gekk ikki væl. Men heilt “tilvildarliga” fann Ziska ein haka í fjøruni, og við honum fekk hann fatur í endanum.) Hann setti endan fastan um ein stein, og vit settu fast fremst á sprytinum. Á hesi línuni var ein stórir knútur. Eg haldi, at Tummas var tann fyrsti, sum fór, og Eli var næstur. Teir høvdu beinini fyri. Aftaná hann fór eg sjálvur og hevði høvðið fyri. Eg komi inn ímóti hesum knútinum. Eg slepti beinunum og tók línuna undir armin innanfyri knútin. Eg fór inneftir við brotinum. Tá vóru vit fyra komnir í land.

Tá sóu teir, at alt fólkið kom ikki í land uppá tann mátan. Tá fór Sámál Ellingsgaard niður úr rigninginum, stillaði seg frammi í gron, fekk eitt sindur av línú afturat og skoytti saman við tað, sum vit høvdu har frammi á sprytinum. Vit fóru so langt við endanum, sum vit tordu. Sámál hálaði alt slakkið, sum hann

